

gøre det, saa at sige, til et Stridsspørgsmaal, mellem Købstad og Land; der er virkelig nok alligevel, saa jeg tror ikke, man skal søge at træffe ved Haarene den Slags Lejligheder frem til at saa dette Spørgsmaal paa Tapetet, som denne ubetydelige Lov kunde afgive. Lovforslaget gaar ud fra den Kendsgerning, som jeg troede, man ikke kunde bestride, at en stor Del Thyende fra Landet handler i Købstæderne. Jeg hørte ganske vist, at den ærede sidste Taler (Baulin) syntes at ville bestride det, men det kan jeg nu næppe tro, er rigtigt, thi det forekommer mig, at det ikke vil kunne omvistes, at det vistnok maa være en Kendsgerning, der ikke kan bestrides, at det om en stor Del af vore Købstæder gælder, at Thyendet fra Landet handler i Købstæderne, og det er jo nærmest det, der haves for Die. Jeg har allerede i det andet Ting tilladt mig at bemærke, at Sagen vistnok for Kjøbenhavns Bedkommende ikke har nogen synlig praktisk Betydning, fordi det jo kun er en meget ringe Del af de kjøbenhavnske handlende, der handle med Thyendet fra Landet, og for saa vidt angaar Handel med Thyende fra selve Kjøbenhavn, har Loven jo af mange Grunde ikke nogen stor Betydning, dels fordi det jo her er sædvanligt, at Thyendeforholdet afluttes i maanedsvis, og ogsaa Thyendet betales i maanedsvis, og dels fordi Thyendet her har saa fort Vej til de handlende, at der ingen Tvivl kan være om, at de ogsaa meget godt om Hverdagen kunne afgøre de Forretninger, de kunne have. Derfor tror jeg ikke, der vilde ske nogen stor Skade, om man for saa vidt ubelukkede Kjøbenhavn fra Lovens Omraade, men paa den anden Side tror jeg heller ikke, at der vil ske stor Skade, hvis man ikke gør det, fordi jeg tror, at det næppe vil blive Coutume her i Kjøbenhavn, at de handlende holde aabent de to Søndage, da de her ville mangle en naturlig Grund dertil. Naar man nu har ment, at det var uønsket, navnlig altsaa i Købstæderne, at man havde Ret til at holde Butikkerne aabne de disse to Søndage, maa jeg meget fralægge mig den Motivering, som en æret Taler har villet fremkomme med, at der heri skulde ligge en Slags Tilfendbegivelse af, at Thyendet ikke vare lige saa gode Betalere, som andre. Det ligger der aldeles ikke derti; der ligger kun derti, at medens andre have Lejlighed til at betale og Lejlighed til at afgøre deres Forretninger med de handlende ogsaa om Hverdagen, gaar Lovforslaget ud fra, at det har Thyendet paa Landet i Almindelighed ikke, de have kun Søndagen, og naar der alle Søndage er lukket, vil det bevirke, at de ikke kunne komme til at afgøre det, selv om de nok saa gerne

ville det. Der var rigtignok en æret Taler, der sagde, at gode Husbønder vilde aldrig nægte deres Thyende at rejse til Byen om Hverdagen; men jeg skal dertil bemærke, at vi give ikke Love, blot for gode Husbønder, men ogsaa for dem, som ikke ere gode, saaledes at Thyendet kan komme til at afgøre deres Forretninger, selv om Husbønden ikke er tilbøjelig til at give dem fri om Hverdagen for den Sags Styld. Der blev endvidere udtalt noget om, at man ikke skulde give Lejlighed til at sætte sine Penge overstyr paa disse Dage; de vare tilbøjelige til at slaa sig løs, „gaa i Byen“, eller hvad det var, man kaldte det, og det skulde man ikke encouragere, det fik de nok Lejlighed til alligevel. Det Raisonement kunde maaste gælde, hvis vi havde Helligdage, der medførte, at Værtshuse og offentlige Forlystelsessteder vare lukkede, men det er jo ikke Tilfældet, og jeg har ikke hørt nogen af de ærede Herrer udtale, at de havde Vist til at lukke Forlystelsessteder og Værtshuse om Søndagen. Derfor tror jeg, at denne Forfjog for Thyendet behøves virkelig ikke, saaledes som Forholdene ere.

For saa vidt man er fremkommen med forskellige Udtalelser om anden Del af Lovforslaget, nemlig Butikkerens Lukning paa de to Aftener, Sule- og Nytaarsaften, da vil jeg aabent tilstaa, at jeg ikke egentlig tør have nogen personlig Mening om dette Spørgsmaal. Jeg er mest tilbøjelig til at tro, som flere af de ærede Talere, f. Eks. det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgfreds (Brandes), have ytret, at de fleste vistnok gerne ville have det. I alt Fald er det temmelig klart, at Handelsbesjæftede, det underordnede Personale, gerne ville have det, og det er dog dem, hvis Sag f. Eks. det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgfreds (P. Holm) taler. Ganste vist byttede han rigtignok lidt om i sit Foredrag; han begyndte med saa stærkt at urgere, at disse tjenende Personer skulde være fri; men saa fastede han pludselig sin Karlighed paa Principalerne, da der var Spørgsmaal om disse to Helligaftener, og mente, at der skulde tages Hensyn til dem. Det er mit personlige Indtryk, at der vilde være almindelig Stemning i Kjøbenhavn for at lukke disse to Aftener, og jeg kan i saa Henseende slutte mig til, hvad der er sagt af det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgfreds (Brandes), men jeg vil tilføje, at der er maaste nok en Del handlende, som ikke vilde synes om det. Det stiller sig jo altid saaledes med den Slags Spørgsmaal, at der er nogle, som ikke synes om det, og det kan derfor godt være, at der en Del Principaler, navn-